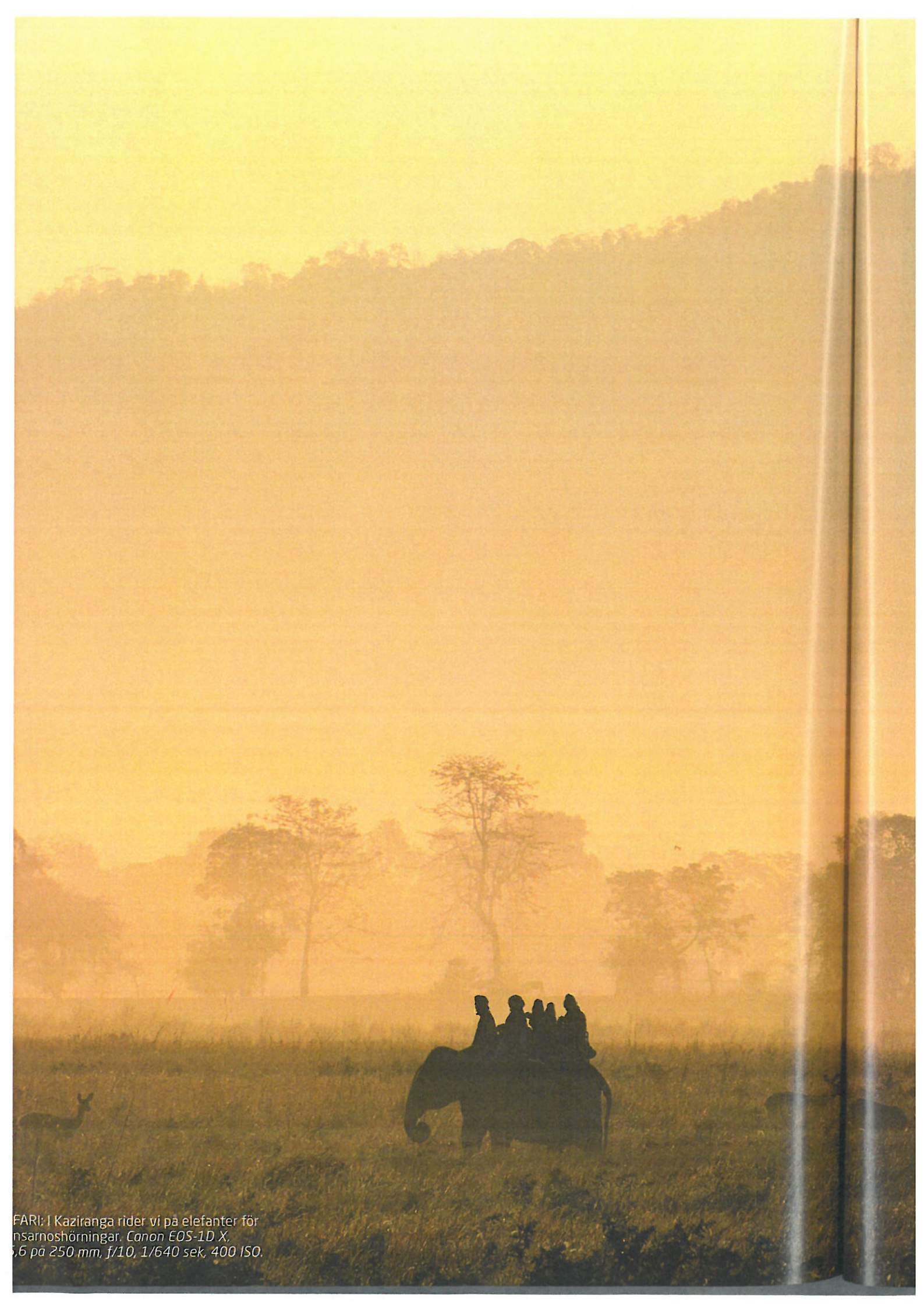


Fotoresan

In i Kiplings djungelbok

En fotoresa till Indien är som en resa in i Kiplings djungelbok.
Här finns de uppradade – tigern, läppbjörnen, languren, men
även den sällsynta indiska pansarnoshörningen.

Text och foto: Tom Schandy



FARI: I Kaziranga rider vi på elefanter för
nsarnoshörningar. Canon EOS-1D X,
5,6 på 250 mm, f/10, 1/640 sek, 400 ISO.

Februari 2016. Det är 26 år sedan jag var i Indien senast. Nu är jag tillbaka igen, denna gång med svenska Wild Nature Fotoresor och ett gäng naturfotografer. När jag sitter i bussen på väg till Bharatpur och Keoladeo Ghana nationalpark, slås jag av en sak: Körtkulturen har inte ändrat sig under dessa år. Har man överlevt bilkörning i Indien, så överlever man det mesta...

Den indiska landsbygden lever som aldrig förr – med mer än en miljard människor. Det är överväldigande. Här lever folk i yttersta fattigdom, samtidigt har landet eget rymdprogram och världens största filmindustri. Ofattbart. Lika ofattbart är det faktum att det fortfarande finns natur kvar i detta överbefolkade land. Ett nätverk av reservat och nationalparker håller fortfarande liv i Kiplings legendariska djungelbok. Jag kan knappt vänta...

KEOLADEO GHANA NATIONALPARK. Vi börjar på cykel. I Keoladeo nationalpark är det nämligen cykel som gäller. Ingen supertrimmad sportutgåva med många växlar, snarare en enkel farkost med ett säte som glider framåt för varje pedaltag. Jag cyklar på fördämningar i ett nätverk av små dammar och kanaler.

Det är en magisk upplevelse att komma in här vid soluppgången. Utspritt i våtmarkerna växer träd, och mellan träden ligger ett tunt täcke av morgondimma. I detta landskap ser vi den speciella blåaktiga nilgai antilopen och den vackra axishjorten. På högra sidan av vägen håller ett par majestätiska sarustranor konsert, medan hägrar och storkar utför sina morgonrutiner i en dunge på andra sidan vägen. I ett gammalt träd ute i sumpmarken sitter en ormhalsfågel med sin långa, karaktäristiska hals, medan den praktfulla smyrnakungsfiskaren sitter på en annan gren. Flockar med stripgäss har kommit från Sibirien för att tillbringa vintern här på det indiska slättlandet.



● RHESUSAPA: Rhesusapan är vanlig över stora delar av Indien, här från Keoladeo Ghana nationalpark. Canon EOS-1D X, 200-400/4 på 400 mm, f/4, 1/1000 sek, 3200 ISO.

«Det är en magisk upplevelse att komma in här vid soluppgången. Utspritt i våtmarkerna växer träd, och mellan träden ligger ett tunt täcke av morgondimma.»

● RIKT FÅGELLIV: Keoladeo Ghana nationalpark har ett rikt fågelliv, här representerad med indisk ormhalsfågel och smyrnakungsfiskare. Canon EOS-1D X, 200-400/4 på 480 mm, f/5,6, 1/500 sek, 800 ISO.





🐾 BALOO: Läppbjörnen spelar rollen som Baloo i Djungelboken. Här är den fotograferad i Ranthambore nationalpark.
 Canon EOS-1D X, 200-400/4 på 350 mm, f/4, 1/320 sek, 4000 ISO.

Snart häver sig solen upp över horisonten och skär genom dimman. Trots alla cyklister – och rikshan för de som inte kan cykla själva – känner jag ett uns av glädje över att sådana här platser finns. För denna plats har inte blivit till av sig självt, detta är människoskapad natur. Det var nämligen en indisk maharaja som skapade denna unika våtmark. Efter att ha varit på andjakt i England fick han en genial idé: Varför inte skapa sitt eget jaktreservat. Han hittade ett sumpigt område utanför byn Bharatpur och började arbetet. Han byggde helt enkelt vatten och dammar, och anlade diken och stigar för att göra området tillgängligt för jaktlagen. Fåglarna kom – och jägarna kom. Under en jakttur 1938 fälldes 4272 andfåglar på en dag!

Idag är det inte kulor och krut som gäller, utan kameror och kikare. Jakten tog slut 1964, det vill säga med undantag av maharajen som behöll sina privata jakträttigheter ända fram till 1972. 1981 blev området nationalpark. Inte så konstigt kanske, detta är Indiens mest kända fågelområde med över 350 registrerade fågelarter.

TIGERLAND. Fågelreservatet är bara uppvärmning. Snart skyndar vi vidare till Agra för att ta tåget till nästa destination – Ranthambore nationalpark. Med sina 392 km² är detta en av de största nationalparkerna i norra Indien, upprättad 1980. Här finns vatten med öppna grässlätter och skog.

När jag var här för 26 år sedan, såg jag tre tigrar. Hur blir det denna gång? 1990 bodde jag i en lodge inne i parken, men idag måste alla övernatta i byn i närheten. Jag erfar snart att Indien är ett byråkratiskt land – ett arv på gott och ont från den engelska kolonitiden.

Vi vet på förhand att vi har tillgång till de centrala delarna i parken, men vi vet inte vilka av de åtta rutterna som vi får köra. Det avgörs genom lottning. Bilarna utanför porten får varsin rutt, oavsett om man har sett tiger där för en dag sedan eller för tio dagar sedan. Man får

inte byta rutt under tiden, så vi är i händerna på omständigheterna. Jeeparna har heller ingen radiokontakt sinsemellan, så som i Afrika:

Exakt klockan sex öppnas porten in till tigrarnas rike, och alla bilar in i nationalparken. Vi har fått zon 1, men är det rätt zon tro? Vi har inte kört länge förrän ett stort, svart djur lunkar genom skogen är Baloo, Mowglis björnvän, den indiska läppbjörnen, en av världens åtta björnar. En sällsynt syn som inte alls är vardagsmat på en safari. Ljuset är inte speciellt bra, och djuret lunkar in i skogen på avstånd, med sin hängläpp – på jakt efter insekter. Eller kanske sin Mowgli...

«Vi har inte kört länge förrän ett stort, svart djur lunkar genom skogen. Det är Baloo, Mowglis björnvän, den indiska läppbjörnen, en av världens åtta björnar.»

Vi kör vidare. Vackra sambarhjordar med storslagna horn mäter kra- na mellan träden. Axishjordar med vita prickar. Det blir snygga bilder men var är tigern? Vi får inte se någon och återvänder slokörade u parken. Ja, alla bilar måste ut ur parken innan klockan tio, och inget får komma in igen förrän klockan 15. Indisk byråkrati.

Vi har tre dagar i parken. Min danske rumskamrat får ett fantastiskt möte med tiger på nära håll, han får både porträtt och miljöbilder. strålar. Jag strålar inte, för jag har bara haft otur. Så sista dagen. Ja får en rutt i den bästa zonen, den med flest tigerobservationer. Det då det sker. Tigerlarmet går. Någon har sett en tiger på slätten runt

ena sjön centralt i parken. När vi kommer fram, ser vi bara bakkdelen på tigern. Den lufsar mot den andra sidan.

Goda råd är dyra, kommer vi att lyckas få bilder? Vi kör runt sjön, ser tigern gå genom skogen. Så lufsar den mot en höjd. Chauffören ger full gas, andra bilar också. Uppe på åsen är det alldeles fullt. Var kommer de från? Det skulle vara ett begränsat antal bilar i denna zon, men nu är det fler än de «lagliga». Det blir en kamp om platserna.

Så kommer den, gul med svarta streck. Den är fokuserad, vill bara hem och lägga sig. Orkar inte ens titta upp på alla bilarna som står där. Jag får en lucka mellan två jeepar och tar några snabba bilder. Den är erig på bakkroppen, den låg nämligen i en lerpöl nere vid sjön. Tigern passerar paparazzierna på en armlängds avstånd, försvinner över vägen och ned i en sluttning. Ingen kan följa efter. Game over.

Alla såg tigern, alla fick bilder. Men upplevelsen? Jag hade blivit varnad – så kan det vara i indiska nationalparker... Dessvärre. Men skannan se tigern, finns det inget alternativ...

Oavsett hur man vrider och vänder på det, det är något mystiskt och utgrundligt med tigern. Den lever mitt bland en miljard människor. Trots omfattande tjuvjakt för att använda kattdjuret i asiatiska vidundermediciner, har den överlevt mot alla odds. Tack vare att indierna och byråkratin – har ordnat med ett nätverk av reservat och nationalparker. Beståndet har faktiskt ökat i antal de senaste åren, i Indien från 400 individer 2006 till 1700 individer 2014. Men med endast mellan 100 och 4200 djur totalt i världen är tigern fortfarande en av jordens mest hotade arter, en levande ikon för allt som är sällsynt och sårbart.

TRIPPLINGS INSPIRATION. Nästa dag åker vi buss tillbaka till Agra. Busssturen tar längre tid än beräknat. Vi kommer in i rusningstrafik, dessutom är det bröllop, och det är på håret att vi hinner ta nattåget till



◆ **BALANSKONSTNÄR:** Den vackra gröna dvärgbiätaren balanserar på ett strå i Kanha nationalpark. *Canon EOS-1D X, 200-400/4 m/inb. konverter på 560 mm, f/5,6, 1/1300 sek, 400 ISO.*

Jabalapur, som ligger ett par timmars körning från nästa nationalpark, Kanha. Nattåg i Indien är en upplevelse i sig...

Kanha är en stor park, kanske Indiens mest kända. Indiska myndigheter har tvångsförflyttat människor härifrån för att tigern ska få ha ett stort levnadsområde. Självklart omdiskuterat, men bra för tigern. Vi ser allt här – bortsett från tigern som gjorde området känt – av en eller annan märklig anledning. Här spelar påfågeln med hela stjärten upp. Här finns sambarhjortar och axishjortar, men även den hotade barasinghjorten. Det

◆ **TIGERMÖTE:** Äntligen blev det tigerbild, här från Corbett nationalpark. *Canon EOS-1D X, 200-400/4 på 362 mm, f/4, 1/1000 sek, 6400 ISO.*





◆ TRÄD I BLÅTT: Döda träd i blåtimmen i Corbett nationalpark. Canon EOS 5D Mark III, 70-300/4-5,6 på 200 mm, f/10, 1/160 sek, 800 ISO.

är det närmaste man kan komma Edens lustgård – stora öppna områden med omväxlande skog. Vackert och inbjudande. Vi tar mycket bilder, men inte av tiger...

Det var här Joseph Rudyard Kipling fick inspiration till att skriva Djungelboken. Han föddes i Bombay (dagens Mumbai) 1865 och följde med sina föräldrar till England när han var fem år. Kipling skrev många romaner, men är mest hågkommen för Djungelboken som kom ut 1894. Det är en samling berättelser, och en av dessa handlar om ett övergivet barn, Mowgli, som blev uppfostrad av vargar i den indiska djungeln.

INDIENS ÄLDSTE. Från Kanha flyger vi tillbaka till New Delhi och drar vidare med buss norrut till Jim Corbett nationalpark. Där får vi bo på en lodge inne i själva parken, som är en riktig «höjdare» där den ligger vid foten av Himalaya. Landskapet är speciellt vackert här, med höga åsar och en älv som rinner genom parken. I februari är det också kyliga morgnar. Då bildas morgondimma över några karaktäristiska döda träd ute på slätterna, så mellan alla djurbilder blir det även lite landskapsfotografering.

Corbett är Indiens äldsta nationalpark. Den fick sitt skydd redan 1936 och är uppkallad efter Jim Corbett, en berömd jägare som senare blev naturskyddare. Parken skyddades först och främst med anledning av tigern. Även om det finns ett bra bestånd av tiger i parken, så räknar vi egentligen inte med att få se den.

Elefanterna är kanske en större attraktion. Runt en krök kommer vi plötsligt på en flock. Den ena av hanarna gillar tydligt inte det plötsliga mötet, så han kommer springandes mot oss så dammet yr. Chauffören får snabbt i växeln och drar iväg. Elefanten stannar, häver upp huvudet och snabeln i triumf. Elfenbenständerna skiner i kvällssolen.

En eftermiddag väljer jag elefantryggen i hopp om att elefantföraren kan föra oss till en tiger i bushen, utanför allfarsleden. Medan jag sitter på

en elefant som aldrig hittar någon tiger, är de andra i gruppen ute i jeep och får se tiger med byte. Jag har inte tydligen inte tiger-turen med mig.

Så är det sista eftermiddagen i Corbett. Det är strax innan parken stänger, och alla måste vara bakom lås och bom på lodgen vid solnedgången. Då går larmet. Tigerlarmet. Många bilar har redan samlats. Tigern har korsat vägen och ligger inne i snåret. Guiderna hoppar upp på takramen på det öppna jeep-taket och ser djuret inne i snåret. Kom upp, ber de mig och drar mig upp i armen. Med min stora 200-400 mm på frihand balanserar jag på takramen. Då reser sig tigern inne i snåret och kommer mot oss. Jag hinner ta några snabba bilder på 6400 ISO innan den återigen blir uppslukad av vegetationen. Men jag såg den, och jag fick bilder. Det finns ett talesätt som säger «När du har sett tigern en gång, har den sett dig 100 gånger». Jag kan skriva under på att det är sant.

*«Det finns ett talesätt som säger att
«När du har sett tigern en gång, har den
sett dig 100 gånger». Jag kan skriva under
på att det är sant.»*

JÄTTARNAS LAND. Några dagar senare. Morgondimman dansar lätt över de vidöppna grässlätterna i Kaziranga nationalpark långt österut i Indien, i delstaten Assam som ligger inklämt mellan Bhutan och Bangladesh. Det är tidig morgon, och Kasper och jag sitter på ryggen på en stor, asiatisk elefant. Framför oss, mellan örnen, sitter mahouten, elefantföraren. Han ska ta oss med på en aldrig så liten morgontur för att hälsa på Kazirangas stolthet, den indiska pansarnoshörningen.

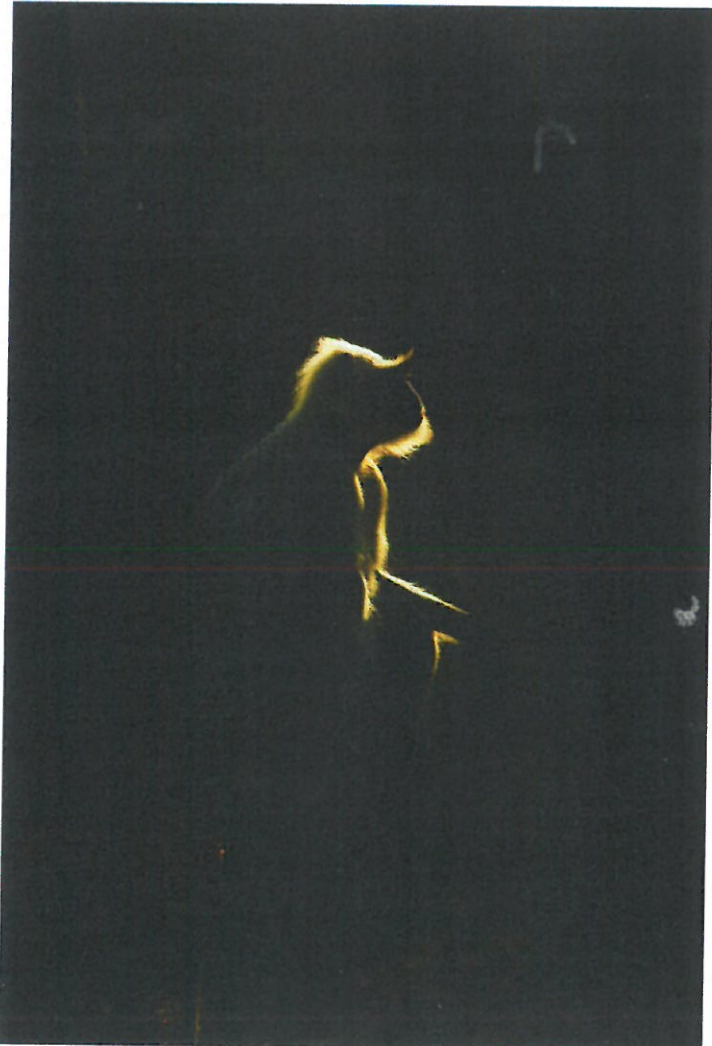
Genom dimman skymtar vi många andra av Indiens däggdjur. Här finns asiatiska bufflar med stora horn och mindre barasinghjortar. Det är nästan som att vara ute på den afrikanska savannen. Kanske inte så konstigt att Kaziranga ofta kallas för Indiens Serengeti.

Sedan ser vi den – pansarnoshörningen – som en lämning från urtiden. Hanen väger 2,2 ton och är den näst största noshörningen efter den vita noshörningen i Afrika. Mahouten tar oss nära. Noshörningen är i full gång med frukosten, men beviljar sig en liten titt när vi närmar oss.

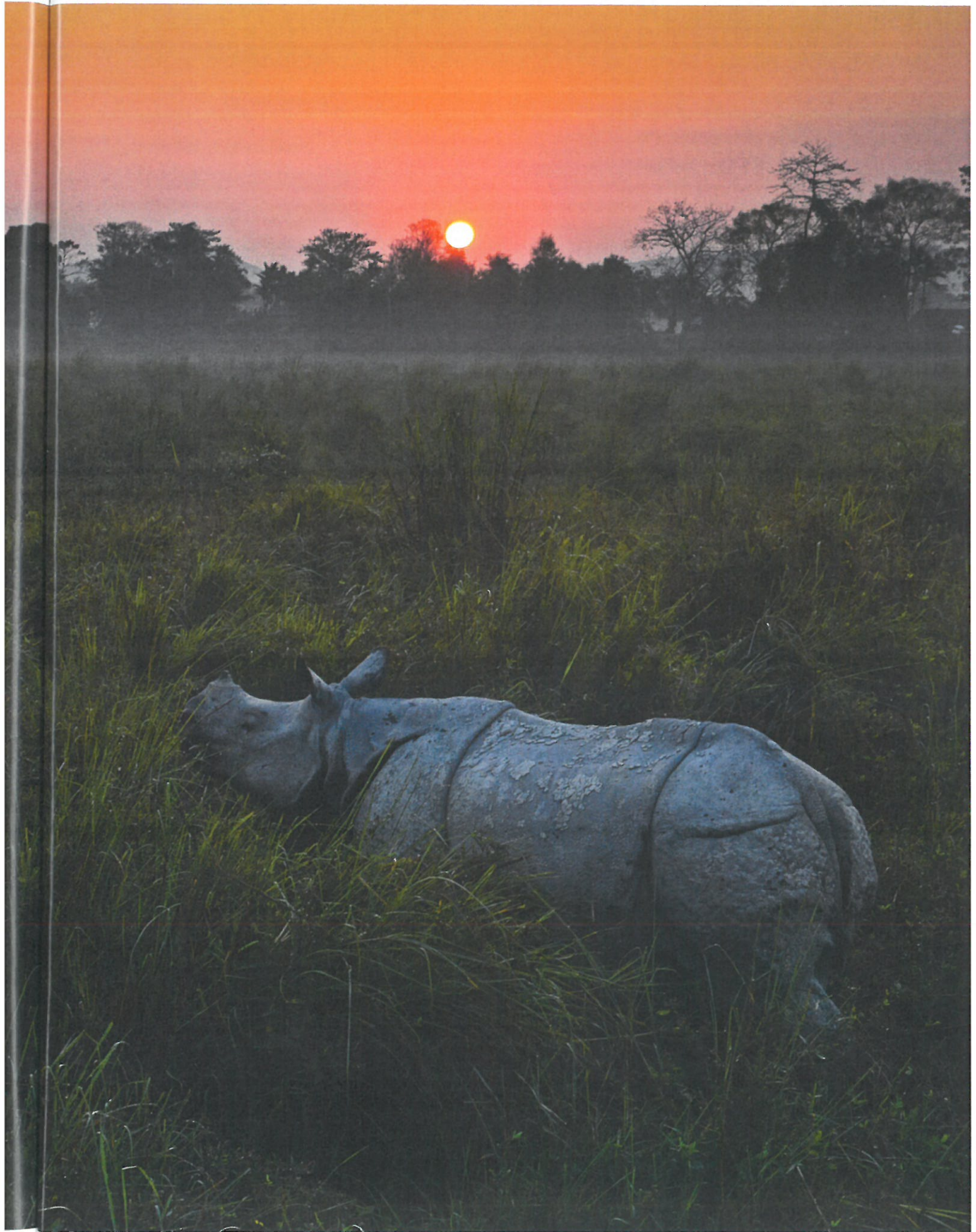
Från elefantryggen kan vi studera djuret i detalj. Kroppen är uppdelad i «plattor», ja den ser nästan ut som ett pansarfordon, förberedd för hårda tag. På nosen sitter ett horn, inte två som på den afrikanska. Detta är verklighetens svar på fablernas enhörning. I noshörningshuden finns det märken efter skarpa tänder, för pansarnoshörningen använder tänderna, inte hornet, när den slåss om damerna. En gammal, dominant hane kan ha nio centimeter långa tänder, medan bitredskapen på unga djur bara är två till sex centimeter långa. Noshörningen bryr sig inte om oss och övergår snart till att äta igen. När solen går upp i öst, stor och röd, poserar noshörningen i förgrunden. Jag känner mig förflyttad till dinosauriernas tid.

«När solen går upp i öst, stor och röd, poserar noshörningen i förgrunden. Jag känner mig förflyttad till dinosauriernas tid.»

📌 SILHUETT: Langurapan är vanlig i många indiska nationalparker, som här i Kanha nationalpark. Den gör sig bra i motljus. EOS-1D X, 200-400/4 på 560 mm, f/5,6, 1/500 sek, 200 ISO.



● PANSARNOSHÖRNING: Pansarnoshörningen poserar för fotografen i soluppgången i Kaziranga nationalpark. EOS 5D Mark III, 24-70/2,8 på 50 mm, f/11, 1/160 sek, 1600 ISO.





◆ **BADTID:** Asiastiska elefanter njuter i badet i Kaziranga nationalpark. *Canon EOS-1D X, 200-400/4 på 400 mm, f/16, 1/50 sek, 100 ISO.*

Landskapet är en mosaik av grässlätter, våtmark och skogar på södra sidan av en av Asiens stora floder, nämligen Brahmaputra som med sina översvämningar har format hela parken. Under monsunregnet i juli-september går floden över sina bränder och kan lägga hela 90 procent av parkarealen under vatten. Perfekt för flodens sällsynta floddelfiner, men det övriga djurlivet måste dra sig upp till åsar och höjder när vattnet är som högst.

Pansarnoshörningen är jordens fjärde största landdäggdjur. Bara den afrikanska elefanten, asiastiska elefanten och den vita noshörningen är större. En gång i tiden levde den på alla de frodiga flodslätterna i Sydasiens, längs de stora floderna Indus, Ganges och Brahmaputra, från Pakistan i väst till gränsen mellan Indien och Myanmar i öst, inklusive Nepal, Bangladesh och Bhutan. Möjligen fanns den även i Myanmar, i sydliga Kina och i Indokina. På 1400-talet var beståndet antagligen runt 400 000 djur. Fram till 1600-talet var arten vanlig i nordvästra Indien och Pakistan.

Dessvärre passade noshörningens biotop även bra för odling, så gradvis blev noshörningens levnadsområden omgjorda till åkermark. När Kaziranga blev skyddat 1905, fanns det bara 10–20 noshörningar kvar. Det hängde på håret. 1974 fick parken nationalparksstatus – och 1985 blev parken utnämnd till världsarvsområde under UNESCO.

Detta räddade noshörningarna, men tjuvskytte har varit ett problem hela tiden, precis som i Afrika. Mellan 1980 och 2005 mördades 567 noshörningar av listiga tjuvjägare. De senaste åren har man fått bukt med tjuvskytten, så beståndet i Kaziranga har skjutit i höjden. 2013 använde sig parkmyndigheten till och med av drönare för att övervaka parken. På en informationsskylt vid ingången till parken kan jag läsa att beståndet vid senaste registreringen 2015 var hela 2401 djur, vilket är 70 procent av hela världsbeståndet.

Det är sent på eftermiddagen. Vi kör genom skogen och kommer fram till öppet vatten. Där njuter en hel flock asiastiska elefanter. De plaskar och sprutar vatten med snablarna, och en liten unge rullar runt i vattnet. Kaziranga är jättarnas land, inklusive elefanter. Det finns över 1900 vilda elefanter i parken.

Vi får tillåtelse att gå ur jeepen, lägga oss ned i gräset och fotografera den glada scenen ute i vattnet. Något senare går solen ned över jättarnas land, och vi måste lämna parken och åka till lodgen där vi bo. Middagen smakar extra gott denna kväll. Det är dock inte storviltkött som står på menyn, utan vegetariska grytträtter, som sig bör i det hinduiska Indien... precis som igår, så ock i morgon...

◆ **LUFTIGT SPRÅNG:** En rhesusapa demonstrerar sina hopptalanger i Kaziranga nationalpark. *Canon EOS-1D X, 200-400/4 m/inb. konverter på 560 mm, f/5,6, 1/1600 sek, 200 ISO.*



RESEFAKTA: India



INDIA Indien är en republik och det största landet i Sydasiens. Med en areal på över 3 000 000 km² och 1,21 miljarder invånare är landet världens sjunde största land, världens mest folkrika land och världens största demokrati. Det kan uppskattas att var tionde människa på planeten bor i en indisk bondefamilj på landsbygden. Indien har idag världens fjärde största ekonomi. Hinduismen är landets största religion (80,5%).

Många av Indiens floder har sin upprinnelse i Himalaya. De två huvudvattensystem här är Indus och Ganges-Brahmaputra-Meghna-systemet. Hela den norra delen av subkontinenten domineras av berg, med områdena Himalaya, Hindu Kush och Patkai.

Indien var en del av det brittiska imperiet från 1857, men fick sin självständighet 15 augusti 1947 och är idag en demokratisk republik. Huvudstaden är New Delhi.

RESEARRANGÖR: Jag reste med svenska Wild Nature Fotoresor (www.wildnaturefotoresor.se) som regelbundet arrangerar fotoresor till Indien. Det finns även många internationella aktörer som arrangerar resor för naturfotografer till Indien.

RESAN: Jag flög med Lufthansa från Oslo via Frankfurt till Delhi. De flesta flygbolag ankommer till Delhi på natten. Man kan flyga för ca 4500 NOK.

KAMERAUTRUSTNING: I Indien blir det mycket djur- och fågel-fotografering, så stora teleobjektiv är en fördel. På tigersafari är

det dessutom smart att ha en lätt telezoom så att du kan variera utsnittet. Det blir dessutom mycket handhållen fotografering i jeeparna även om man kan använda så kallade beanbags för mer stabil fotografering. Ta med stativ för fotografering utanför bilturerna. Bra också att ha med vidvinkel och en liten telezoom för resebilder. Kom även ihåg blix!

ANNAN UTRUSTNING: Om man åker till Indien på vintern ska man komma ihåg att det kan vara ganska kallt. Ta med mössa, handskar, tröja och jacka. Temperaturen kan gå ned mot noll. Vanliga joggingskor är bra på de flesta destinationerna.

BÄSTA RESTIDEN: Oktober-april/maj. Ju längre in på våren, desto varmare blir det. Chansen för att få se tiger är större under den varma tiden för då uppsöker tigern vattenhål. April är en optimal månad om tiger är det viktigaste.

ATTRAKTIONER:

- Många daggdjursarter, inkl. tiger
- Rikt fågelliv
- Indiska nationalparker

HEMSIDOR OM INDISKA NATIONALPARKER:

www.thewildlifeofindia.com